

faa prisværdig, al man kunde sige, at den var en bedre Sag værdig, har man frygtet for at gaa ind paa dette Ministerens Forslag. Nu kunde det jo synes besynderligt, at man vil anvende 4,000 Kr., naar den høitværdige Minister har troet, at 1,000 Kr. var nok; men Meningen med dette Forslag er, at der skal sørges for, at der er en passende Kontrol med, at disse Penge virkelig blive brugte til et Forsøg paa selve Maskinens Udvikling, maaste ved andre Kræfter, maaste ved Veiledning af Folk, der have større theoretisk Tid-sigt i Maskinen end den værdige Opfinder. Altsaa, Meningen med dette mit Forslag er at sikke, at disse Penge ikke blive anvendte til Andet end til et virkelig, grundigt Forsøg paa, om denne Sag overhovedet kan udføres; eller om det er en Sag, man skal lægge ad acta. Dette var Meningen med dette Forslag, og, som sagt, jeg var ikke den første Opfinder deraf, jeg kan ikke i den Henseende regne mig for at høre til Opfinderne, men jeg greb Sagen med Begjærlighed, fordi jeg fandt for det Første, at det var en sund Tanke i og for sig, og for det Andet, at det var en god Maade at gjøre et saadant Eridt paa for at hjælpe en Mand, der har sin Fortjeneste, uden at man dog derved risikerede at faae en hel Sværm af Efterfølgere paa Halsen. Saaledes skal denne Sag forstaaes, og jeg skal indskrænke mig til disse Oplysninger; idet jeg antager, at den værdige Ord-fører vil med et Par Ord anbefale Sagen, da jeg antager, at han ogsaa hører til dem, der dele denne min Anskuelse. Det skal jeg imidlertid lade staa hen. — Med Hensyn til det andet Endrings-forslag under Nr. 93: et Laan til Interessent-terne i Stokkeby Noer, da er jeg heller ikke det ene om Sagen. I Udvalget er denne Sag blevet anbefalet af Andre før af mig, men, som sagt, jeg skal ikke opholde mig ved at forklare, hvorledes det er Tilfældet, at alene jeg er Forslags-stiller. Det var mig om at gjøre, at Sagen kom frem, og at Banstueligheder, der ellers kunde være tilstede, bleve overvundne. Nu har der under denne Sags tidligere Omtale fra forskjellige Sider været ført en hel Del Klager over, at denne Centralkomite ikke havde gjort, hvad den skulde osv. osv.; men dette skal jeg aldeles ikke indlade mig paa; det ser jeg ganske bort fra, og jeg tror, at de, der ville have denne Sag frem, gjøre Klogt i at se bort deraf. Det har heller ikke været fra det Udgangspunkt, at de i Udvalget, der overhovedet have interesseret sig for Sagen, have villet hjælpe den frem; men de have spurgt sig selv, om dette Foretagende havde Sider, der kunde siges at være i Almindeligheds Interesse. Forsaa vidt det skulde være Tilfældet, er det da ikke Grund til at komme de Beskoinnende til Hjælp, og paa hvad Maade kan det ske, uden at Statskassen egentlig lider Noget derved? Det er det, man har troet at fyldestgjøre ved det For-slag, som her foreligger. Man har gjort op-

mærksom paa, at ved Inddæmningen af Stokkeby Noer er endel Lavland, der ligger deromkring, blevet beskyttet imod Oversvømmelser og Skade fra Havet; det er jo Noget, som man kan sige er i Statskassens Interesse, at der ikke bortskyldes Land, som er flatterligt. Dernæst kan man heller ikke negte, at det er af offentlig Interesse, at der indvindes Land fra Havet, naar det bliver af den Beskaffenhed, at der derpaa kan ud-vikle sig en Agerdykningsdrift eller Kveegavl, som ogsaa kan give Udbytte, der kan blive Gjenstand for Bestaatning. Maaste er dette sidste ikke noget Stort — det skal jeg lade ligge — men er da det, man forlanger her, noget stort Offer fra Statens Side? Ja, her er det, vi mene, at, saaledes som Forslaget tidligere laa for, kunde man sige, at det var en Gave, men saaledes som For-slaget nu foreligger, faar Staten sine 4 pCt. Rente og sine aarlige 2 pCt's Afdrag, og der-naest faar den Sikkerhed i det indvundne Land, saa det synes ikke, at det er store Sager, som Statskassen risikere derved, og endelig forekom-mer det os, at Foretagendet i det Hele taget har været af den Beskaffenhed, at det kunde fortjene en saadan Støtte, naar det trængte dertil. Det er det, som har bevæget mig til at være For-slagsstiller af et Forslag, der forveien var anbefalet af flere andre Medlemmer i Finantsudvalget. Med disse Par Ord til Oplysning skal jeg tillade mig at anbefale ogsaa dette Forslag til det høitværdige Things Belvilje.

Ordføreren (Høistein-Ledreborg):

Jeg har kun bedet om Ordet, fordi jeg glemte at omtale en Bevilling af et Laan til Gudshjem Gaard paa Bornholm, der har været forhandlet i Udvalget. Udvalget havde oprindeligt tænkt, at det vilde være rimeligt at yde dette Laan til Udvidelse af denne Gaard, som nok spiller en ikke ubetydelig Rolle i Egnen og tillige, som alle Bornholms Havne, maatte have et større Krav paa Hensyn end andre Havne i Landet, idet det Æneste, der gjøres for Bornholms Samfærdselsmidler, er Udvidelse af Havnene. Bornholm er ikke saa heldigt fallet som Sylland og andre Dele af Landet; der oversvømmes med Seribaner, men maa indskrænke sig til at faae sine Havne i nogen-lunde god Stand, og der vilde derfor ikke kunne siges Noget imod det, selv om der anvendes forholdsvis større Summer til Udvidelse af Havnene paa Bornholm, end der anvendes andre Steder i Landet. Efter Forhandlingerne med Ministeren og efter de Oplysninger, der ere meddelte, er Ud-valget imidlertid kommen til den Erkjendelse, at Sagen ikke er tilstrækkelig oplyst iaar og har der-for ikke gjort Indstilling, men jeg har villet bemærke — og dertil er jeg bemyndiget af Udvalget — at der er Stemning for Sagen, og at man ønsker næste Aar at komme til noget Saadant og kun udsætter det iaar, fordi man ikke har fundet